

Marks Paustjens

Prast atbildēt

Kā izstāstīt visaizraujošāko stāstu?

Luterisma mantojuma fonds
Rīga, 2020

UDK 27
Pa 894

© Luterisma mantojuma fonds, tulkojums latviešu valodā, 2020

No angļu valodas tulkojis Egons Mudulis
Literārā redaktore un korektore Inga Lievīte
Vāka autors Arnis Grinbergs
Maketētājs Juris Uļģis

Izdevējs: Luterisma mantojuma fonds
Reģ. Nr. 50003360631
A. Deglava iela 10–1, Rīga, LV–1009, Latvija
www.lmf.lv; fonds@lmf.lv (*for obtaining Latvian copies*)

Prepared to Answer and More Prepared to Answer
1st edition in Latvian printed in March 2020, 500 copies

Prepared to Answer by Mark Paustian (ISBN 978-0-8100-1647-7;
© 2004 Northwestern Publishing House) and
More Prepared to Answer by Mark Paustian (ISBN 978-0-8100-1648-4;
© 2004 Northwestern Publishing House).
Translated, printed, and distributed as a single combined volume by permission.

The translation and publishing of this book has been made by the Lutheran Heritage Foundation. All rights reserved. No part of this book may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior written permission of the Lutheran Heritage Foundation

Lutheran Heritage Foundation
51474 Romeo Plank Road
Macomb, Michigan 48042 USA
www.LHFmissions.org
info@LHFmissions.org

Funding for the publication of this volume has been provided by the Lutheran Heritage Foundation Endowment Fund. Soli Deo Gloria!

ISBN 978-9934-544-30-9

Ar šo izdevumu Luterisma mantojuma fonds vēlas pieminēt mūžībā aizsaukto **Jāni Šmitu** (1968–2019) – luterāņu mācītāju, vienu no pirmajiem Nacionālo bruņoto spēku kapelāniem, politiķi, valsts un pašvaldības darbinieku, tēvu saviem bērniem un vīru savai sievai.

Viņš uzņēmās arī Luterisma mantojuma fonda valdes priekšsēdētāja amatu grūtā fonda pastāvēšanās laikā (1997–2004) un ar savu darbību veicināja fonda mērķu sasniegšanu, lai pie lasītājiem Latvijā nonāktu pēc iespējas vairāk labu kristīgu grāmatu.

Jāņa uzmundrinājums pagurušajiem, kritika nedarošajiem, dzīvesprieks ikdienā un darba spars pietrūks katram, kurš viņu pazina.

Paldies Dievam par Jāni – brāli Kristū, lūdzēju, iepriecinājuma nesēju un draugu!

*The Lutheran Heritage Foundation USA remembers and honors the service of our dear brother, **Rev. Janis Smits**, as former director of “Luterisma mantojuma fonds” in Latvia.*

And I heard a voice from heaven saying, “Write this: Blessed are the dead who die in the Lord from now on.” “Blessed indeed,” says the Spirit, “that they may rest from their labors, for their deeds follow them.” (Revelation 14:13)

Kol 4:6 – *Jūsu runa lai aizvien ir
tīkama, ar sāli sālīta,
lai jūs zinātu,
kā ikvienam atbildēt.*

1Pēt 3:15 – *Bet turiet Kungu
Kristu svētu savās
sirdīs, būdami
arvien gatavi
aizstāvēties pret
ikvienu, kas vaicā
par cerības pamatu
jūsos..*

SATURA RĀDĪTĀJS

I DAĻA

IEVADS. Kādu stāstu izstāstīt?	xi
Īsumā par grāmatu "Prast atbildēt"	xv
Kāpēc Jēzus?1
Kur ir pierādījums tam, ka Dievs vispār ir?	6
Vai jūs ticat brīnumiem?	13
Bet es esmu par izvēli	18
Stāsti par Jēzu ir mīti, nevis vēsture	23
Kāds ir jūsu Dievs?	29
Es ticu tam, ko redzu	34
Kas tas par Dievu, kas pieprasa pielūgšanu?	39
Nav absolūtas morāles	44
Es nevaru saprast jūsu "trīs vienā" Dievu	50
Es varu ticēt, kam vien gribu, ja vien tam ticu no sirds	55
Ja es ļoti, ļoti centīšos, Dievs mani pieņems.	60
Precēties vairs nav nekādas jēgas	65
Kas gan tur slikts, ka esmu skeptiķis?	70
Ir lietas, ko es nekad nespēšu piedot	75
Es ļaušu saviem bērniem pašiem izlemt	80
Baznīcā ir liekuļi.	84
Kur palikusi tolerance?	89
Kurš gan var pateikt, kam ir taisnība, ja ir tik daudz skaidrojumu un konfesiju?	94
Reliģija ir kruķis vājajiem.	100
Kāpēc Viņš neuzklausa manas lūgšanas?	105

Kur ir Dievs, kad man sāj?.	110
Baznīca vēsturiski ir darijusi šausmīgas lietas.	115
Jēzus nekad neapgalvoja, ka ir Dievs	122
Es gribu būt labās domās par sevi	127
Nav tādas lietas kā patiesība.	132
Vai pēdējā brīža grēksūdzes ieved cilvēkus debesīs?.	138
Kristīgā ticība ir pārāk negatīva	143
Kā jūs varat ticēt, ka Viņš augšāmcēlās no mirušajiem?.	148
Kā es varu zināt, vai esmu kristietis?	153
No tiem, kuri domā par debesīm, nav nekāda labuma šai pasaulē	158
Kristiešiem ir jāizskatās vairāk pestītiem, lai es ticētu viņu Pestītājam	163
NOBEIGUMS. Kāpēc stāstīt stāstus?	168

II DAĻA

IEVADS. "Nāc un redzi"	177
Īsumā par grāmatu "Prast atbildēt vēl labāk"	183
Kur bija Dievs, kad man Viņu vajadzēja?	184
Vai tad Dievs ir labs, ja pasaule ir tik ļauna?	190
Jūs sakāt, ka Dievs ir cilvēks?	195
Daudzi ceļi ved pie Dieva	201
Kādēļ man būtu jātic Bībelei?	207
Vai zinātne nav reliģiju diskreditējusi?.	215
Man nav pieņemami jūsu novecojušie uzskati par seksu	222
Man taču ir saprāts, bet tas nav saprātīgi.	228
Vai jūs nosodāt homoseksuāļus?.	234

Jūsu pārsteidzošo žēlastību ir pārāk viegli iegūt	240
Es par to visu padomāšu vēlāk	246
Es ticu reinkarnācijai	251
Vai man būtu jātic velnam?	257
Es dzīvoju šai, nevis kādai nākamajai pasaulei.	263
Mana ģimene un draugi no manis novērsīsies	269
Kāpēc ir nebeidzami strīdi par mācību?.	274
Kāpēc pasaulē ir tik daudz sāpju?	280
Kurš var pateikt, ko nozīmē nāve?	286
Es gribu būt brīvs no visiem jūsu likumiem	292
Kristietība ir pret sievietēm	298
Jūs gribat, lai dzīvei būtu jēga... bet tai nav	304
Jūs gribat, lai es nodarbojos ar evaņģelizāciju?	310
Kāpēc gan skaitīt lūgšanas un piedalīties dievkalpojumā?	316
Baznīcai interesē vienīgi nauda?	322
Neviens vairs netic grēkam	327
Mani neinteresē organizētā reliģija	333
Vai mīlošs Dievs sūtītu cilvēkus uz elli?	338
Cilvēki visumā ir labi.	344
Jēzus ir tikai viens no daudziem izcilajiem cilvēkiem	350
Cilvēki īstenībā nemainās	357
Vai tiešām kristieši ir laimīgāki?	363
Reliģija tikai saliek barjeras cilvēku starpā.	369
NOBEIGUMS. Ko Dievs dara šajā pasaulē?	374

I DALA

IEVADS

KĀDU STĀSTU IZSTĀSTĪT

Improvizētas runas. Vai jums ir nācies tādas teikt? Man ir. Es atminos, ka reiz izvilku no cepures papīra lapiņu ar uzrakstu “Bokss”. Kamēr gāju klases priekšā Deila Kārnegi¹ stundā (cik lēni vien varēdams), man bija jāizdomā, ko gan es gribu pateikt savā runā par boksu. Šajā stundā skolotājs man sniedza brīnišķīgu padomu: atceries personisku stāstu, kuram ir kāda saistība ar to, kas ir rakstīts uz papīra lapiņas.

Kad nonācu klases priekšā, es pagriezos un pastāstīju par boksa mačiem, kas norisinājās starp manu brāli Filu un mani, kad bijām bērni. Mūsu boksa “rings” bija uz guļamistabas grīdas izklāta sega. Mūsu “cimdi” bija dūrēm uzvilkti divi zeķu pāri. Vienīgais noteikums bija “Nesīt pārāk stipri”. (Es neteicu, ka mēs bijām saprātīgi.) Spilgtās atmiņas par to, kā mēs abi neizbēgami vērtījāmies pa zemi nikni kā sirseņi, pārvērtās rūgtā mācībā par lielo brāli – kamēr tu ar viņu cīnies, tavi vecāki nopūšas un tev saka, ka kādu dienu viņš tev būs svarīgs. Es zinu – ja varētu atgriezties pagātnē, es mēģinātu nesist tik stipri.

Attiecībā uz runāšanu brīvi un bez iepriekšējas sagatavošanās nejaudāties sev: “Ko tādu lai es pasaku?”, vieglāk būs, ja prātosiet: “*Ātri! ... Kādu stāstu es varu izstāstīt?*” Tāds bija arī šis grāmatas rašanās priekšnoteikums. Šī doma ir pilnībā mainījusi to, kā es uzlūkoju improvizētu runu par manu tēmu – kristīgo ticību.

Kādu stāstu es varu izstāstīt?

Patlaban rakstot ar prieku atceros kādu sarunu pirms divām dienām. Friziere, ko iepriekš nebiju saticis, grieza man matus. Man klēpi bija kāda kristīga grāmata (un tas var būt iemesls interesantu sarunu uzsākšanai), un friziere sāka man stāstīt par savu vecāku cīņām, īstu kaušanos, kam viņa bija lieciniece jau astoņu vai deviņu gadu vecumā. Viņa tam visam bija pa vidu, ja spējat to iedomāties. Tomēr vislabāk no šī dzīves posma viņa atceras, kā nakts vidū kāds cilvēks ienāca viņas istabā un apsēdās uz gultas malas. Viņa tik tikko varēja saskatīt viņa seju. Viņa ir pārliecināta, ka tas bija Jēzus.

Šajā brīdī viņas stāstā iestājās pauze. Viņa atcerējās par savām šķērēm un to, kas bija palicis pāri no maniem matiem. Tagad bija mans gājiens. Ko man vajadzētu teikt? Ko jūs būtu teikuši?

Kas jums būtu sakāms par boksa maču starp mammu un tēti? Ko jūs teiktu sievietei, kas savā sirdī slēpj tik nedrošu ticību un jau divdesmit gadu gaida kādu, kurš atnāktu un paskaidrotu viņai, kas bija šis cilvēks? Vai teikt: “Ļauj man pastāstīt par kādu programmu mūsu baznīcā”? Vai iedot sarakstu ar dievkalpojuma norises laikiem? Ko lai vispār saka? Nē, ne tā. Kādu stāstu izstāstīt?

Zināt, Jēzus tik tiešām devās pie mazas meitenes, kura gulēja gultā. Vai jūs to zinājāt? Nē.

Es izstāstīju stāstu par noraizējušos tēti, kurš bija bagāts un būtu atdevis visu, lai glābtu savu mazo, slimo meitiņu.

“Iesim pie viņas,” Jēzus sacīja.

Tomēr viņi aizkavējās, ceļā palīdzot kādam citam. Tēva sirds lūza. Tad pienāca ziņa, ka ir jau par vēlu.

“Baidos, ka esmu izniekojis Tavu laiku,” tēvs teica Jēzum.

“Nē, tu neesi. Viņa tikai guļ.”

Es pārtraucu stāstu un vaicāju, vai friziere to jau ir dzirdējusi. Viņa nebija, bet jutās acīmredzami ieinteresēta. Tā es viņai izstāstīju visu, līdz pat “Talita, kūmi!”. Tas ir tulkots kā “Meitiņ, celies augšā!”. Un viņa cēlās.

Keila, es ticu, ka Jēzus vēl aizvien nāk pie cilvēkiem, kuri ir miruši, iekšēji miruši, tāpēc ka nepazīst mīlestību un Dievu. Viņi zina tikai kaunu. Dievs grib, lai viņi būtu dzīvi un nebaidītos, tāpēc Viņš nāk pie tiem Savā vārdā. Tas, kurš mira pie krusta par viņiem, tu-

vojas tiem, sacīdams: “Turi drošu prātu. Tavi grēki tev ir piedoti.” Un tad, kad cilvēki dzird Viņa balsi šajos vārdos – kad vien viņi tic Viņam –, viņi dzīvo.

Tā bija brīnišķīga saruna. Tās pavediens dabiski vijās no šīs vietas līdz Jēzus lūgšanai Ģetzemanes dārzā, tad līdz brīdim, kad Jēzus atteicās no žults, ko tie viņam piedāvāja pirms krustāsišanas, un visbeidzot līdz augšistabai, kur mācekļi sapulcējās, lai skumtu, kaunētos un domātu, ko viņiem iesākt bez Kristus. Pēc augšāmcelšanās pirmie vārdi, ko Kristus viņiem sacīja, bija: “Nebīstieties.” To visu es izstāstīju Keilai.

Un no reliģijas smacējošās miglas iznāca viņas Glābējs.

Kristus vārdiem un darbiem piemīt spēks parādīt ļaunumu mūsos, spēks satriekt gabalos mūsu nožēlojamo pašapmierinātību, atklāt mūsu izmisīgo vajadzību pēc Viņa žēlastības. Vēl vairāk – pēc apustuļa Jāņa teiktā: “..[šie vārdi ir rakstīti], lai jūs ticētu, ka Jēzus ir Kristus, Dieva Dēls, un lai jūs, pie ticības nākuši, dzīvību iegūtu Viņa Vārdā” (Jņ 20:31).

Ar dievišķi iedvestiem stāstiem mēs dodam cilvēkiem kaut ko tādu, ko tie atcerēsies, kaut ko, kas piekļūs viņu sirdij un paliks ar viņiem arī tad, ja viņi to vēl nesaprot. Tieši to nozīmē iedēstīt sēklu. Aiz šī stāsta čaulas ir apslēpts kaut kas dzīvs un gaidošs.² Cilvēki nezina, kas tas ir vai ko tas nozīmē. Un tad kādu dienu... tie saprot.

“Meitiņ, celies augšā!”

Kā mācītājs un profesors es visu laiku saskaros ar sarežģītām situācijām. Es eju istabā, kur kāds tikko ir miris vai drīz mirs. Mani aicina laulātie, kuru starpā nesen ir atklājies kaut kas kaunpilns. Es redzu pieaugušus vīriešus raudam, tāpēc ka viņi tūlīt cietīs neveiksmi un nezina, kā no tās izvairīties. Man uzdod jautājumus, un mani izaicina gudri un aizvainoti cilvēki, kuri apšaubā, ka kaut kur ir Dievs, kas viņus mīl. Arī jūs piedzīvosiet šādas situācijas. Gadījumā, ja nepiedzīvosiet, nākamreiz, kad iesiet pie friziera, paņemiet līdzi grāmatu ar vārdu “Jēzus” tās virsrakstā.

² Richard Trent, *Notes on the Parables of Our Lord*. Westwood, NJ: Fleming H. Revell Company, 1953, 26.

Agrāk šādas situācijas darīja mani bažīgu, jo nekad nejutos tām gatavs. Turpretī tagad tās gandrīz visas vedina uz domām par stāstu, ko nepacietībā degu izstāstīt. Jau vairākus gadus Svēto Rakstu mācīšanās man nozīmē krāt Jēzus dzīves mirkļus un vārdus, kuri mani īpaši aizkustina, atklāj Dievu un paskaidro manas dzīves lielos jautājumus. Atkal un atkal esmu sasaistījis šos brīnišķīgos stāstus ar visvisādām situācijām un jautājumiem, ar ko man, visticamāk, būs jāsaskaras šajā pasaulē, kura bēdājas zem nāves garās ēnas. Tā ir bijusi mana sagatavošanās.

Lai sieviete, kura vēlas zināt, vai Dievs tiešām var viņai piedot, ieklausās būksķī, apsūdzības akmeņiem nokrītot zemē, un neiespējamos vārdos, ko Jēzus teica sievietei, kura bija pieķerta laulības pārkāpšanā. “Es tevi nepazudinu.”

Ļaujiet vīrietim, kurš cīnās ar šaubām, skatīties, kā Pēteris grimst viļņos. Viņš nespēja staigāt pa ūdens virsu. Viss, ko viņš varēja izdvest, bija izmisīgs: “Kungs, glāb mani.” Ar to pietika. “Un, tūdaļ roku izstiepis, Jēzus viņu satvēra.”

Kāds svēts prieks ir vest cilvēkus, kuri tik ļoti baidās no nāves, uz pirmā gadsimta kapu ieeju, kur sieviete stāvēja un klusi lēja visas pasaules asaras! Viņas Kungs bija miris. Viņai nebija nekā cita, tāpēc ka nav nekā cita... Līdz brīdim, kamēr viens vārds pilnībā izmainīja viņas dzīvi. Viņš teica: “Marija.”

Mana lūgšana ir, lai šī šaubu pilno jautājumu saistīšana ar iemīļotiem evaņģēlija stāstiem būtu arī jūsu sagatavošanās. Lai jūs arvien dziļāk iepazītu brīnišķīgo, patieso stāstu, ka Dievs dzīvoja šajā pasaulē caur Jēzu, Viņa Dēlu, un lai jūs aizvien labāk apzinātos atbildes, kuras meklējamas Viņā.

Vai kāds ir apšaubījis jūsu cerību?

Vai gribat būt gatavi atbildēt?

Tad atcerieties mazo noslēpumu par improvizētu runu. Uz papīra lapiņas, ko esat izvilkuši, ir rakstīts “Jēzus”.

Kuru stāstu jūs par Viņu stāstīsiet?

ĪSUMĀ PAR GRĀMATU “PRAST ATBILDĒT”

Es apzinos, ka šīs necilās grāmatas galvenie lasītāji būs kristieši. Taču jūs pamanīsiet, ka esmu rakstījis tā, it kā sarunātos ar īstiem skeptiķiem. Savas dzīves laikā esmu saticis daudz šādu cilvēku, un man viņi rūp. Viņu sejas bija manu acu priekšā, kad rakstiju.

Es ceru, ka mana rakstīšanas stila dēļ – it kā mana auditorija būtu cilvēki ārpus Kristus – šī grāmata būs vēl noderīgāka maniem kristiešu lasītājiem. Tādēļ ik pa laikam šajās lappusēs atradīsiet konkrētus ieteikumus, kā runāt ar šādiem ļaudīm, un pat attieksmi, ar kādu to darīt.

Ja pamatosieties uz šo grāmatu sarunās ar cilvēkiem, kas nav kristieši, jums jārēķinās, ka būs jautājumi, kam varētu būt vajadzīgs paskaidrojums. (Piemēram: kas ir Mozus? Kur atrodas Galileja? Kas ir Pāvils?) Mani saviļņo tas, ka jūs varētu piedāvāt šo grāmatu kādam, kam tā ir nepieciešama. Tomēr, lūdzu, nedodiet šo grāmatu jautājošai dvēselei, lai aizstātu milestību un patiesību, ko jūs varat sniegt, runājot atklāti aci pret aci.

Ja kādi skeptiķi izlasīs šo grāmatu līdz galam, mani patīkami izbrīnīs viņu godīgums patiesības meklējumos. Diemžēl daudzi nemaz nevēlas to zināt. Patiešām, atstāts savā vaļā, mūsu prāts neļiksies mierā, ceļot vienu barjeru pēc otras, vienmēr sakot: “Tas tā varētu būt, bet kā tad ar...?”

Ja jūs tā vietā sev jautājat “Vai šī tiešām varētu būt patiesība?”, jūs būsiat tuvāk Dievam nekā domājat.

Un Viņš jums.

Tad mans prieks būs pilnīgs.

Kristīgā milestībā,
Marks Paustjens

KĀPĒC JĒZUS

Apmēram tūkstoš gadu pirms Kristus Israēla ķēniņš sarakstīja dzejoli par ķēnišķu izmisumu. Tas sākas ar vārdiem “Mans Dievs, mans Dievs, kāpēc Tu mani esi atstājis?”. Dāvids tos rakstīja tā, it kā būtu cietsirdīga, izsmejoša pūļa aplenkts. Raisoties sāpīgajiem, dzejiskajiem vārdiem, viņš jutās tā, it kā viņa kauli tiktu rauti no locītavām, it kā viņa plaukstas un pēdas būtu ievainojumu caururbtas, it kā viņu pārņemtu neremdināmas slāpes, kamēr apkārt esošie cilvēki met kauliņus par viņa pēdējo drēbes gabalu.

Šermuļi pārskrien, to lasot.

Ķēniņš Dāvids aprakstīja krustāsišanu, kaut nekad nebija to redzējis, nedz dzirdējis par to. Krustāsišana notiek šādi: kauli tiek izrauti no locītavām, plaukstas un pēdas tiek caurdurtas, līdz ar lielo asins zudumu sākas dehidrācija. Dāvids aprakstīja Kristus krustāsišanu desmit gadsimtus, pirms tā notika – pūļa izsmieklu “lai Tas Kungs viņu izglābj, ja Tam uz viņu labs prāts”, kauliņu mešanu par Viņa drēbēm, saucienu no krusta “Mans Dievs, kāpēc?”.

Apmēram septiņus gadsimtus pirms Jēzus pravietis Jesaja nosauca Izredzēto par Imanuēlu, kas nozīmē “Dievs ar mums”. Pravietojums teica, ka Viņa māte būs jaunava, caur kuru dievišķais uzņems Sevī mūsu cilvēciskumu. Viņa Tēvs būs pats Dievs.

Savukārt pravietis Miha nosauca Izredzētā dzimšanas vietu, pieminot īsto Bētlemi: “Bētleme Efratā, no tevis nāks tas, kura izcelšanās meklējama sensenos laikos.” No Mozus uzzinājām par Viņa ciltskoku (Jūdas pēctecis) un viņa aicinājumu (“pravietis, līdzīgs man”). Daniēls zināja laiku – 490 gadu kopš viņa pareģojuma. Ja mēs būtu lasījuši Svētos

Rakstus, mēs zinātu, ka Viņš darīs brīnumus ar Savām rokām un no Viņa mutes izskanēs izcili stāsti. Jau no paša sākuma mēs būtu cieši skatījušies uz Galileju un Jordānas upi. Kāds pravietis redzēja Viņu iejājam Jeruzalemē kā ķēniņu uz ēzeļa. Cits zināja Viņa nodošanas cenu – 30 sudraba gabalu. Mēs būtu varējuši zināt, ka draugs Viņu nodos. Mēs būtu jau iepriekš dzirdējuši par to, ka Viņa mugura tiks uzplēsta kā ar arklu, par etiķi, ko tie Viņam piedāvās, par pārsteigumu, ka Viņa kauli netiks salauzti, par Viņa sānu caurduršanu un pat par bagātā cilvēka kapu, kur upuris par šo pasauli tiks apglabāts.

Dāvids izdziedāja apsoltījumu, ka neviens kaps nevarēs paturēt Izredzēto.

Jesaja rakstīja, ka Jēzus “neatdarta savu muti kā jērs, ko ved nokaušanai”. “Mūsu pārkāpumu dēļ,” sacīja Jesaja, “mūsu sods bija uzlikts viņam mums par atpestīšanu, ar viņa brūcēm mēs esam dziedināti.”

(Lūdzu, lasiet Jesajas grāmatas 53. nodaļu.)

Uzrakstīt šo grāmatu nav viegls uzdevums. Meklējot vārdus, lai aprakstītu To, uz kuru es ticu, un paskaidrotu, kāpēc es ticu, es veros šaušalīgā fotogrāfijā. Tā ir miglaina, nodzeltējusi liecība par kāda melnādainā nolinčošanu Alabamā ap 1906. gadu – viņa uztūkusi seja, viņa atvērtās, bet mirušās acis, viņa kailās pēdas, kas šūpojas dažas collas virs pretīgajām, liksmajām sejām, kuras ir tikpat baltas kā manējā. Viņu rasistiskie, uz priekšu izvīzītie zodi ir izsmiekls vīrišķībai. Viņi ir paņēmuši līdzīgu savus puikas, un tie arī plati smaida. Tas, kurš karājas striķī, tur nonācis nevis savu pārkāpumu, bet drīzāk izskata dēļ.

Tā ir ļoti satraucoša fotogrāfija.

Es iedomājos, kā būtu, ja es pieskartos šai fotogrāfijai, šai uzblīdušajai sejai, šīm atvērtajām, bet mirušajām acīm, un sacītu: “Tas ir Dievs.” Jūs nodomātu, ka mans apgalvojums ir absurds. Ir absurds, ka šis cilvēks varētu būt brīnišķīgais Radītājs – tāds Dievs, kas nāktu pasaulē šī striķa, koka un šo cilvēku dēļ –, kurš mira, lai

mūs visus izpirktu, tāpēc ka Viņš mūs visus milēja. Protams, tas, uz ko kristieši tic, ka tas bija Dievs, kurš glāba pasauli, – tas nebija pagājušā gadsimta melnādainais, bet kāds jūds no nedaudz senākas vēstures. Vai tas padara šo ticību jēgpilnāku?

Nē.

Es nolieku šo fotogrāfiju blakus tai otrai nāvei, otrai nolinčošanai, lai atcerētos, ka manis teiktais par Jēzu Kristu var izklausīties tikpat absurdi. No šīs pretīgās fotogrāfijas es pievērsos vēl neiedomājamaikai, vēl nevainīgākai, vēl vardarbīgākai, vēl publiskākai nāvei, lai – kamēr par to jums rakstu – es pats to redzētu.

Vai šī uzblīdusī seja, caurdurtās, kailās, virs zemes paceltās kājas – vai tas viss pieder Dievam? Vai manī ir kaut kas tik nepareizs, tik slikts, ka vienīgā iespēja mani glābt ir Viņa nāve? Vai aiz visa, ko manas acis spēj saskatīt, slēpjas bezgalīga Dievība, kas to darītu manis dēļ?

Es zinu, kā tas izklausās. Bet ja nu tā ir patiesība? Kā Dievs mums to varētu darīt zināmu? Ja nu Viņš to ir aprakstījis pavisam detalizēti, pirms tas notika? Nevis virves nospiedumus un koka zaru, bet caurdurtās rokas un asiņaino šķēpu. Ja nu Viņš to ir ierakstījis vēsturē, svētās grāmatas apdzeltējušajās un ieklīsušajās lappusēs jau ilgi, pirms Kristus piedzima? Ja nu mēs visas atbildes – ko, kad, kur un kā – varētu izlasīt Rakstos, kas tapuši gadsimtiem pirms šiem notikumiem un rakstītā datējums nebūtu apšaubāms? Ja nu mēs atrastu šajos Rakstos ne tikai kas, “Dievs ar mums”, bet arī kāpēc?

“..Es tevi neaizmirsīšu. Redzi, abu Savu roku plaukstās Es tevi esmu iezīmējis..” (Jes 49:15, 16).

Padomājiet par to. Iedomājieties, ka, iespējams, bija konkrēta vēsturiska persona, uz kuru šīs pravietiskās zīmes norādīja. Teiksim, sakritības dēļ pirmā (nevis otrā) gadsimta sākumā kaut kur Israēlā (nevis Indijā) no Bētleme (nevis Betānijas) no Jūdas (nevis Levija) cilts bija kāds, kurš tika pārdots, nodots, šausts, caurdurts; un tā varētu vēl ilgi turpināt.

Kā jūs domājat, vai ir iespējams, ka šī nejausā persona par kaut ko kļūtu vai tai būtu kas īpašs sakāms? Ja nu šī persona, par spīti iespējai viens no desmit miljardiem, būtu visizcilākā personība

cilvēces vēsturē, pēc kuras daļa visu cilvēces vēsturi pirms un pēc? Ja nu šī unikālā pravietiskā liecība attiecas uz To, kura brīnumiem bija tūkstošiem liecinieku? To, par kuru apkārtējie teica: “Nekad vēl neviens cilvēks nav tā runājis, kā runā šis cilvēks” (Jņ 7:46). To, kura soda izpildītāji bailēs nodrebēja: “Patiesi Šis bija Dieva Dēls” (Mt 27:54). Un To, kura augšāmcelšanās no mirušajiem bija lielā, pārsteidzošā ziņa, kas strauji izplatījās pasaulē.

Ja nu vajāšanu ieroči tika turēti pie deniņiem tiem, kuri kļiedza: “Mēs redzējām Viņu nomirstam, un nu Viņš ir mūs saticis dzīvs,” turklāt viņi neatkāpās un nenoliedza, ko bija redzējuši? Ja nu šī cilvēka vistrakākie apgalvojumi – “Debess un zeme zudīs, bet Mani vārdi nekad nezudīs” (Mt 24:35) – neapturami piepildās, arī tagad tajā klusajā stūrītī, kur jūs sēžat un tos lasāt? Ja nu līdz pat šai dienai miljoniem dzīvju pilnībā izmainījās tikai tādēļ, ka cilvēki ticēja – viņu grēki ir piedoti tikai no žēlastības un viņi ir nolemti spožai godībai, kura kaut kādā veidā ir arī mājas?

Tāpēc es secinu: gan pravietojumu fenomens (proti, tie nekad nebija nepareizi un vienmēr piepildījās), gan Kristus dzīves, nāves un augšāmcelšanās neapšaubāmie liecinieki, gan milzīgā ietekme, kas jūtama visā pasaulē visos laikos, – visi šie pavedieni savijas kopā vienā cilvēkā.

Vēlos jūs iepazīstināt ar Jēzu.

Kad gribat salīdzināt Viņu ar citu ticību dibinātājiem, pēkšņi saprotat – nav neviena tāda kā Viņš. Tāpēc es vaicāju, kā jums tagad izskatās šis pravietiskais linčotāju pūļa attēls, kur sejas pārāk līdzinās manējai un viņu vidū paaugstinātā dzīvības Kunga zilimelnā seja?

Jūs jau zināt attēla nosaukumu. Izlasiet to vēlreiz: “Jo tik ļoti Dievs pasauli milējis..”

Billija Greiema draugs Čārlzs Templtons jaunībā bija evaņģēlists. Taču vēlāk viņš vairs neticēja šiem Kristus apgalvojumiem – par iemesliem runāšu vēlāk šajā grāmatā. Tomēr Jēzus Templtonam joprojām bija svarīgs, un viņš par To runāja ar lielu nostalgiju: “Visizcilākais cilvēks, kāds jebkad dzīvojis... Patiesi gudrākais cilvēks, ar kādu nācies saskarties... Vismazāk divkosības, visvairāk līdzjūtības jebkad cilvēces vēsturē... Vissvarīgākais cilvēks, kas jebkad dzimis. Visu piedienīgo esmu mācījies no Viņa. Ir bijuši daudzi brīnišķīgi cilvēki, bet Jēzus ir Jēzus.” To sakot, viņa balss aizlūza. Pirms viņa acis pildījās asarām un pleci sāka trīcēt, viņš sacīja: “Man Viņa pietrūkst.”³

Man kaklā ir kamols, jo arī man Jēzus pietrūkst – nevis tā, kā pietrūktu iedomāta drauga vai patīkama sapņa, kas jums reiz bijis, bet tā, kā jūs ilgojaties pēc Pestītāja, kurš beidzot nāktu jums pakāļ, lai jūs varētu satikt vaigu vaigā To, kuru atradāt Vārdā. Jūs Viņu pavisam noteikti redzēsiet. Ikviens pravietojums bija pareizs. Ikviens apsolījums piepildījās. Vēl ir atlicis tikai viens: “Es nākšu drīz.”

Tikai iedomājieties! Ja šis apsolījums ir tik salds, tad kāda būs tā diena?

““Āmen.” ..nāc, Kungs Jēzu” (Atkl 22:20).

³ Lee Strobel. *The Case for Faith*. Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 2000, 17–18.

KUR IR PIERĀDĪJUMS TAM, KA DIEVS VISPĀR IR

Ir cilvēki, kas saka: “Šī pasaule ir viss, kas ir. Tas, ko uz-tverat ar savām piecām maņām, arī ir viss. Tas, ko redzat, ir viss, kas ir.” Mēs viņus saucam par materiālistiem. Viņi uz-skata, ka aiz šīs matērijas, telpas, enerģijas un laika pasaules nekas cits vairs neeksistē. Viņi bieži vien nepamana, ka, iz-raidot Dievu uz iedomu pasauli, viņi izraida arī jēgu, morāli, cerību un mīlestību.

Ir, kas saka, ka viņi kļūdās: “Debesīs un virs zemes ir vairāk lietu, nekā jūs sapņojat savā filozofijā.”⁴

Ir vairāk.

Ja pats Dievs reiz pārtrauktu debesu klusumu, sakot “Ne-bīsties,” ja Viņš sūtītu eņģeli pie jaukas, jaunas meitenes vārdā Marija, tad nekas vairs nebūtu kā līdz šim. Tad jau materiālistiska pasaule būtu izdomājums. Pēkšņi ar šo vienu žilbinošo eņģeļa parādīšanos viss būtu iespējams. Tad mēs atkal varētu sākt lietot tādus vārdus kā “miers” un “prieks”. Tad būtu ceļš no šejienes uz turieni, tilts starp visu, ko varam redzēt, un Tik Daudz Vairāk.

Zināt ko? Dievs to izdarīja. Viņš runāja. Viņa vēsts bija pilnīga. Un Viņš sūtīja eņģeli. Gabriēls teica Marijai: “..tu.. dzemdēsi Dēlu, un sauksi Viņa Vārdu: Jēzus.”

(Lūdzu, lasiet Lk 1:26–56.)

Es iztēlojos jūs, dārgie lasītāji, kā klausītājus auditorijā. Skatuve jūsu priekšā – tā kā labāka vārda nav, sauksim to par reliģiju – ir tumša. Jūs nezināt, vai uz tās kāds stāv vai arī tā ir tukša, kā daži domā. Es sēžu gaismotāja telpā kaut kur auditorijas aizmugurē.

⁴ Viljams Šekspīrs, “Hamlets”, 1. cēliena 5. aina.

Manā priekšā ir slēdži tūkstotim prožektoru, kas vērsti uz šo ēnaino skatuvi. Mēģinājumi pierādīt mūsu mīlošā, svētā Dieva un Viņa Dēla esamību ir kā ieslēgt šos slēdzus pa vienam. Pasaules esamība un uzbūve. Klik. Nemierīgā sirdsapziņas balss. Klik. Pārsteidzošais pravietojumu fenomēns. Klik! Neapšaubāmā aculiecinieku liecība. Klik! Un Jēzus.

Klik! Klik! Klik!

Tik daudz prožektoru. Tik daudz, ko teikt. Es pat nezinu, ar ko sākt. Es lūdzu, lai pienāk brīdis, man vairs nav jāieslēdz vēl viena gaisma, jāizvirza cits arguments un vēl kaut kas jāuzsver. Es paļaušos uz Dieva vārda spēku, nemitīgo Viņa Gara darbu un paša Dieva gribu būt zināmam. Es atceros, ka Mozus neatrada Dievu. Dievs atrada Mozu, lika viņam basām kājām pietuvoties krūmam, kas nepārstāja degt, un izrunāja Savu apbrīnojamo vārdu: “Es esmu.” Tāpat ir ar mani: iemesls tam, ka es ticu Dievam, ir Dievs (1Pēt 1:21). Viņš aizvien atrod veidu, kā līdz mums nolaisties, jo mēs nespējam pacelties pie Viņa. Kaut arī mani vārdi ir nespēcīgi, Viņa žēlastība un spēks ir iemesls, kādēļ rakstu jums ar prieku un pārliecību. Tam, kurš ir uz skatuves, var uzticēties, – Viņš Sevi atklās.

Vienmēr būs cilvēki, kas Viņu pazīst. Viņš par to gādās. Kad mēs klausāmies un ņemam Viņa vārdu nopietni, gaismas iedegas. Uz skatuves parādās Cilvēka tēls ar plaši izplestām rokām. Kristus ir Dievs, kas nācis meklēt pazaudēto, Dievs, kas pienācis tik tuvu, ka pieņēma mūsu miesu un asinis un visu, ko nozīmē būt mums. Visu. Viņš nomira tā, lai mēs varētu Viņu pazīt. Ar Savu nāvi Viņš saka to, ko Viņš vienmēr ir gribējis pateikt: “Es jūs bezgalīgi mīlu. Es jums visu piedodu. Es piešķiru jūsu dzīvei jēgu pavisam vienkārši: sakot, ka Man tā ir svarīga. Es vedīšu jūs uz vietu, ko vienīgo var saukt par debesīm, un cerība paliks dzīva zem katra šeit sagrautā sapņa drupām.”

Citiem vārdiem sakot, “Es varu dot jums Dievu. Tāds Es esmu”

Kas būs jūsu degošais krūms? Vai jūs lasīsiet “Jēzus stāstus” šajā grāmatā vai arī vērsieties zvaigznēs? Vai jums blakus būs atvērts Jāņa evaņģēlijs? Vai arī jūs glāstīsiet savas mazās meitiņas galvu, kad klik! un jūs pēkšņi zināt, ka Viņš ir? Jūs zināt, jo Viņš ienāca

šajā tukšajā materiālistiskajā pasaulē un pačukstēja Savu Vārdu: “Es esmu.”

Vai tagad drīkstu ieslēgt pirmos divus slēdžus, divus no klasiskajiem Dieva eksistences argumentiem? Viens ir kosmoloģiskais arguments, proti, Visuma pastāvēšanas cēlonis. Tas ir fascinējošs jautājums: kāpēc kaut kas ir, nevis nekā nav? Nebūtību nevajadzētu izskaidrot. Taču, tiklīdz kaut kas ir, mums ir jājautā kādēļ. Būtne nevar nākt no tā, kas nav būtne. No visa, ko jebkad esam redzējuši vai par ko domājuši attiecībā uz Visumu, visam, kas sākas un kam nebija obligāti jābūt, ir jābūt cēlonim. Izņēmumu nav. Mežā atrasts pulkstenis? Kāds to izgatavoja, un kāds tur to atstāja. Skalš sitiens pa durvīm? Kāds vai kaut kas ir aiz tām. Un kā ar Visumu? Kas aiz tā stāv?

Ja vien jūs nedomājat, ka Visums pats izrietēja no nebūtības eksistencē, pats bija sev cēlonis, izglābjot sevi no nebūtības,⁵ izskaidrojums jums ir jāmeklē aiz matērijas, enerģijas, telpas un laika. Tad jūs galu galā nonākat pie tā viena nepieciešamā, mūžīgā, pašeksistējošā cēloņa, kuram nav cēloņa.

“Iesākumā Dievs..” (1Moz 1:1).

Ir arī teleoloģiskais arguments, kas balstīts uzbūvē. Tā ir nevis teorija, bet zinātnes likums, ka savā vaļā atstātas lietas “tiecas pāriet no kārtības uz nekārtību”. Kad mēs, teiksim, pamanām, ka mūsu $M \& M$ konfektes ir sakārtotas pa krāsām, tad nodomājam: “To kāds ir izdarījis.” Kāds. To, ko, mūsaprāt, akla nejaušība nespētu paveikt pat miljons gadus, mazs bērns var izdarīt piecās minūtēs. Tādēļ, lūdzu, atzīsim to, ko mēs visi ļoti labi zinām: intelekts ir daudz labāks izskaidrojums $M \& M$ sakārtošanai nekā nejaušība.

Tagad iedomājieties mulsinājošu sarežģītību, ko mēs saucam par dzīvību. Dzīva šūna satur apmēram 200 000 aminoskābju. Laiku, kas nepieciešams, lai nejauši izveidotos viena – tikai viena! – no aminoskābju ķēdēm, kuras atrodamas dzīvā šūnā, var aplēst matemātiski, un tas ir apmēram 300 reižu vairāk nekā Zemes vecums saskaņā ar evolucionistu uzskatu (viņuprāt, 4,6 miljardi gadu). Galu

⁵ Gilbert K. Chesterton. *Orthodoxy*. Wheaton, IL: Harold Shaw Publishers, 1994, 65. Esmu parādā Gilbertam Čestertonam ne tikai šajā grāmatā izmantoto citātu dēļ.

galā apgalvojums, ka viss var notikt pietiekami ilgā laika periodā pietiekami lielā Visumā, neiztur kritiku.

Vai esat dzirdējuši par DNS, brīnumaino dzīvības molekulu? Katra jūsu ķermeņa šūna satur šo informāciju jūsu izveidošanai. Ar šo informāciju varētu aizpildīt veselu bibliotēku. Informācija! Nebūs pārspīlēts, sakot, ka DNS ir vēsts, – zinātnieki ir atklājuši, ka “DNS un rakstu valodām piemīt struktūras identiskums”.⁶

Grāmatā “Darvina melnā kaste” (*“Darwin’s Black Box”*) molekulārais biologs Maikls Bihi darināja jaunu terminu “nereducējama komplicētība”. Šī neparastā frāze apraksta to, ko nevarēja zināt laikā, kad radās evolūcijas teorija, proti, pirms bija iespējams novērot dzīvību molekulārā līmenī. Viscaur jūsu ķermenī ir neskaitāmas bioloģiskas sistēmas, kas sastāv no daudzām daļām, kuras darbojas kopā mulsiņošā sarežģītībā – fascinējošas un kompleksas mašīnas, kuras nevarētu pat sākt darboties, ja katra sistēmas sastāvdaļa nebūtu precīzi konstruēta un neatrastos precīzi savā vietā.

Nereducējama komplicētība nozīmē to, ka pakāpenisku uzlabojumu process nekādā gadījumā nevar būt izskaidrojums noslēpumainajām dzīvības izpausmēm bioloģiskā līmenī. Bihi, rakstīdams bez jebkādiem reliģiskiem aizspriedumiem, pārliecina, ka vārda “evolūcija” izmantošana attiecībā uz tādām sarežģītām lietām kā radzene vai viciņas, vairāk ir kā burvju nūjiņas vicināšana, nevis izskaidrojums. Kad biologs lūkojas mikroskopā, viņš tur ierauga to, par ko neviens nevēlas runāt. Sāpīgais, bet acīmredzamais izskaidrojums, ko cilvēki nevēlas atzīt, ir pavisam vienkāršs – saprātīga radišana.

Zinātnieki ir atzinuši – jau pats fakts, ka ir tāda Zeme, ka eksistē šāda vientuļa dzīvības sala Visumā, padara ticību aklai nejausībai neiespējamu.⁷ Kāds astronoms aprēķināja, ka iespēja izveidoties dzīvības salai – balstoties nepieciešamajos spēkos, īpašībās un apstākļos, kas vajadzīgi dzīvību uzturošai planētai, – ir viens no 10^{129} .⁸ Dzīvība patiešām balansē uz žiletetes asmens.

⁶ Josh McDowell, *The New Evidence That Demands a Verdict*. Nashville: Thomas Nelson Publishers, 1999, li.

⁷ Turpat, lii.

⁸ Hugh Ross, *Design Evidences for Life Support: Probability Estimate for a Life Support Planet*, Pasadena: Reasons to Believe, 2000.

Nav tā, ka mēs nespētu nešaubīgi atšķirt nejaušību no saprātīgas radišanas. Veselais saprāts ļauj mums to darīt ar lielu pārliecību, turklāt atsevišķas jomas, ieskaitot arheoloģiju un tiesu ekspertīzi, ir skaidri formulējušas galvenos principus (neskaitot šīs pasaules Karlus Seigenus, kas klausās radiosignālus no izplatījuma). Cilvēki var skandināt cauru dienu, ka neredz ne domu, ne nolūku, kas slēpjas aiz neaptveramās kārtības zīmēm, ar kurām apzīmogota gandrīz ikkatra vieta Visumā un uz viņu pašu pieres. Es tiešām domāju, ka viņi zina. Tas arī viss.

Ja tas būtu jebkurš cits jautājums, nevis jautājums par izcelšanos, kas ir tik apkrauts ar “religiskām implikācijām” (citējot Stīvena Hokinga negribīgo atzinumu), lieta būtu slēgta. Iespēju, ka dzīvība radās nejauši, var izslēgt. Tādēļ tad, kad vēlaties atrast kādu ateistu labām, dzīvām debatēm, jūs ejat uz tuvākās universitātes filozofijas fakultāti, jo gan fizikas, gan bioloģijas fakultāte šādam nolūkam der arvien mazāk. Manuprāt, materiālistisko pieņēmumu triumfs ir tuvu tam, lai sagāztos kā Berlīnes mūris – tas ir piemērots salīdzinājums vairākos līmeņos.

Teorētiski pieņemsim, ka piepildās visneticamākā no iespējām – viens no skaitļa, pēc kura ir miljons nulļu, un tas tehniski nav neiespējami. Taču pat tad, ja šāda sakritība būtu kaut mazliet iespējama, tiek pārprasts pats galvenais. Vai es riskētu ar savu dvēseli, paļaujoties uz šādu iespējamību? Kas ir labāks izskaidrojums pārsteidzošajai pasaules un mūsu pašu uzbūvei – akla nejaušība vai Radītāja prāts un nolūks? Vai tiešām jūs varat stāvēt klinšainā krastā vakara krēslā vai izzināt cilvēka acu vai smadzeņu brīnumu..., vai arī cieši lūkoties uz savu jaundzimušo bērniņu un neuztvert to visu personiski?

“Es Tev pateicos, ka es esmu tik brīnišķīgi radīts..” (Ps 139:14).

Vai tiem, kas klausījušies, nav pretargumentu, kuri šķistu ticami? Protams, ir. Tāda ir jautājuma būtība – pēc tam, kad ir izteikts apgalvojums, cilvēks sev jautā: “Vai es to pieņemu?” Atbilde rodama pavisam citā vietā, ārpus prāta. Mūsu samaitātā daba vienmēr var atrast iemeslu pateikt nē. Dievam pašam ir jāpasaka Viņa “Es esmu”.

Man cēloņa un uzbūves pamatojumi (dīvi no daudziem aizraujošiem argumentiem) ir ļoti svarīgi, jo es varu aizstāvēt šīs lietas ar

pilnīgu pārliecību. Es zinu, ka tās ir pamatotas un gūs virsroku, jo pats Dievs par tām ir runājis Svētajos Rakstos. “Debesis daudzina Dieva godu, un izplatījums izteic Viņa roku darbu” (Ps 19:2).

Es balstos Dieva atklāsmē. Par to, kādēļ Rakstiem ir jāļauj ienākt sirdī, es runāšu vēlāk. Tagad galvenais, ko vēlos pateikt, ir tas, ka es necenšos parādīt savas labākās spriešanas spējas, lai apstiprinātu to, ko Dieva vārds jau ir pateicis. Lūdzu, ņemiet vērā, ka es tam pieeju no citas puses. Manu bijību apstiprina Bībeles autors, Dieva Gars, – pienācīgo klusumu, kad es veros savas labās rokas pirkstos. Kad es domāju par savu bērnu kā slepenībā, proti, sievietes klēpī, radītu, un aptveru, ka “kāds to dara”, Dievs to apstiprina Savā drošajā vārdā. Es esmu pārliecināts, ka daru pareizi, klausoties naksnīgās debess dziesmā, lūkojoties augšup un brīnoties nevis tāpēc, ka kāds filozofs būtu atļāvis man to darīt, bet tāpēc, ka...

Bībele man to saka.

Kad Ījabs zaudēja visu, kas viņam bija dārgs, kad viņa sieva, draugi un paša mokošās sāpes vērsās pret Dievu, pats Dievs viņam neļāva sabrukt. Dievs to darīja Ījaba labad. Un Viņš, protams, var uzturēt mani un manu ticību Sava vārda spēkā, lai es zinu, ka “mans pestītājs ir dzīvs” (Īj 19:25). Es zinu.

“Kur ir pierādījums tam, ka Dievs ir?” Iespējams, tas jums ir svarīgākais. “Kāpēc es nevaru Viņu redzēt?” Ļaujiet man izmantot kristīgā apoloģēta un Oksfordas mācībspēka K. S. Lūisa analogiju. Iztēlojieties, ka cerība atrast Dievu šajā pasaulē kā redzamu, materiālu lietu – tādu kā mēs – ir kā cerība atrast Viljamu Šekspīru kā varoni kādā no viņa lugām. Ja meklēsiet viņu šādi, autoru jūs nekur neatradīsiet, nekur visās skaistajās Veronas debesīs. Tāpēc vaicājiet, kur ir Šekspīrs viņa lugās. Viņš ir visur – aiz katra vārda un burta un starp tiem.

Ja nebūtu Šekspīra, nebūtu lugas.

Vai redzat, ka Dievs šai pasaulei ir kā autors lugai? Var pārmeklēt visu kosmosu, bet tā arī nekad neieraudzīt Viņa seju. Taču pat vismazākā sēkliņa – vai tā būtu koka vai vīra – ir apdullinošs kļiedziens: “Viņš ir.”

Te mēs nonākam pie patiesā noslēpuma, kas ir kristietības centrā. Šis Autors atrada veidu, kā iesaistīties traģēdijā. Mums vajadzēja, lai Viņš to dara. Autors iesaistījās Savā meistardarbā, taču meistardarbs bija grēka sabojāts. Ceļojumā, kuru mēs nespējam aptvert – ne tā attālumu, ne cenu –, Dievs pienāca tuvu, sakot: “Nebīstieties.”

Jo Viņam nekas, es uzsveru – nekas, nav neiespējams.

Krievu kosmonauts pēc atgriešanās no kosmosa teica: “Es Dievu neatradu.”

Ķēniņš Dāvids labi zināja, kā ir patiesībā. “Kurp lai es aizeju no Tava Gara, un kurp lai es bēgu no Tava vaiga? Ja es kāptu debesīs, Tu tur esi, ja es nokāptu ellē, Tu esi arī tur” (Ps 139:7–8).

Kur gan es varu doties, lai tur nebūtu Dieva? Kur gan es varu aizbēgt, lai tur nedzirdētu nekļūdīgo “Es esmu”?